

KARDIOLOGIJA

Iznenadna srčana smrt – neosviješteni problem hrvatskoga zdravstva

Zaklada „Hrvatska kuća srca“ je u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo i branitelje, Hrvatskim kardiološkim društvom i Hrvatskom udrugom kardioloških medicinskih sestara, a pod pokroviteljstvom Grada Zagreba i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, organizirala od 25. svibnja do 5. lipnja 2012. manifestaciju 2. hrvatski dani zdravlja srca. Uz niz aktivnosti održanih u više gradova Hrvatske (Zagreb, Rijeka, Koprivnica, Velika Gorica), glavna tema manifestacije bila je nagla srčana smrt.

Iznenadna srčana smrt jedan je od najčešćih uzroka smrti uopće, kako u svijetu tako i u Hrvatskoj. Od nagle srčane smrti, tj. iznenadnoga prestanka funkcije srca, u Hrvatskoj umire oko devet tisuća osoba godišnje, što znači da svakoga sata u nas jedna osoba umire zbog nagloga srčanog zastoja. Neposredni uzrok najčešće je zloćudni poremećaj srčanoga ritma, tzv. fibrilacija klijetki, kojem su obično u podlozi bolest koronarnih arterija, odnosno akutni infarkt miokarda, bolesti srčanoga mišića i ostalih srčanih struktura, ali i neke nasljedne bolesti koje mogu pogodovati nagloj smrti osobe s prividno zdravim srcem. Primjer za potonje jest i nagla smrt u sportaša, kako profesionalnih tako i rekreativnih. Ako je riječ o fibrilaciji klijetki, pravodobna defibrilacija električnom strujom u pravilu neposredno može spasiti život i omogućiti transport takvoga bolesnika do najbliže bolnice kako bi se ondje omogućili intenzivan nadzor i liječenje.

Namjera organizatora manifestacije bila je osvijestiti hrvatsku javnost o problemu i činjenici da Hrvatska zaostaje u strategijama sprječavanja nagle srčane smrti, kao i u mogućnostima neposrednog oživljavanja, čime bi se mogli spasiti mnogi životi. Hrvatska se suočava s nedostatkom tzv. vanjskih automatskih defibrilatora na mjestima jav-

noga okupljanja, što odudara od prakse razvijenih zemalja. Nadalje, postoji problem needuciranosti pučanstva u pružanju prve medicinske pomoći i metoda neposrednog oživljavanja, a što bi trebalo postati dio opće izobrazbe. Ni zakon ne dopušta mogućnost da laik obavlja defibrilaciju srca te ga stoga valja

mijenjati po uzoru na razvijene zemlje Europe i svijeta. Konačno, Hrvatska je na začelju Europe u broju ugradbi kardioverterdefibrilatora – uređaja koji se poput elektrostimulatora ugrađuju u bolesnike kojima prijete iznenadna smrt te mogu prepoznati smrtonosnu aritmiju i prekinuti je odašiljanjem defibrilacijskoga impulsa putem elektrode ugrađene u srčanu šupljinu.

Uvažavajući tešku gospodarsku situaciju u zemlji, ipak se ne valja pomiriti s činjenicom da je stopa ugrađivanja takvih uređaja u Hrvatskoj višestruko niža čak i u odnosu na zemlje u regiji koje su siromašnije, primjerice Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina.

Smatramo da je nagla srčana smrt veliki hrvatski javnozdravstveni problem, zapostavljen i nedovoljno osviješten. Promjenom strategije pristupa problemu uz ne prevelika dodatna ulaganja države mogao bi se postići golem uspjeh u smanjenju smrtnosti od nagle srčane smrti. Kako je riječ o jednome od vodećih uzroka smrti uopće, smanjila bi se i opća smrtnost u Hrvatskoj.

O iznenadnoj srčanoj smrti, ali i mogućnostima primarne prevencije te ostalim aktivnostima prigodom 2. hrvatskih dana zdravlja srca, pod pokroviteljstvom Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održana je konferencija za novinare na

prof. dr. sc. Robert Bernat iz Klinike za kardiovaskularne bolesti Magdalena naglasio je da je Hrvatska na začelju Europe po ugradnji automatskih kardioverterdefibrilatora bolesnicima kojima prijete iznenadna srčana smrt

kojoj su govorili akademik Davor Miličić, predsjednik Hrvatskog kardiološkog društva, doc. dr. sc. Viktor Peršić, predsjednik Radne skupine za kardiovaskularnu prevenciju i rehabilitaciju Hrvatskoga kardiološkog društva, doc. dr. sc. Šime Manola, kardiolog-aritmolog, KBC „Sestre milosrdnice“, te Ana Ljubas, bacc. med. tech, predsjednica Hrvatske udruge kardioloških medicinskih sestara.

Dana 4. lipnja 2012. u dvorani za sastanke Klinike za bolesti srca i krvnih žila KBC-a Zagreb održan je simpozij „Iznenadna srčana smrt – neosviješteni problem hrvatskoga zdravstva“ u organizaciji Hrvatskog kardiološkog društva. Nakon pozdravne riječi izlaganja su održali akademik Davor Miličić („Iznenadna srčana smrt u nas i u svijetu“), dr. sc. Zdravko Babić („Automatski vanjski defibrilatori spašavaju život – zašto ne i u Hrvatskoj?“), prof. dr. sc. Robert Bernat („Automatski ugradbeni kardioverterdefibrilatori: kome i zašto?“), doc. dr. Šime Manola („Sprječavanje iznenadne srčane smrti u Hrvatskoj u odnosu na zemlje regije, EU i ostatka razvijenoga svijeta“) te doc. dr. Hrvoje Pintarić i dr. sc. Zdravko Babić („Iznenadna srčana smrt u sportaša“). U sklopu simpozija održan je i okrugli stol o iznenadnoj srčanoj smrti, a nakon sadržajne rasprave usvojeni su zaključci.